

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Expenduntur conditiones requisitæ in offerente suffragium, ut vtile sit. §. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

antequam pena contrahatur, præterquam quòd aliquis est
 ter occasio committendi culpas; quibus sublatis, nulla restat
 obligatio satisfaciendi. Sic Suar. *disp. 48. section. 7. n. 5.* Valent.
1. 4. disp. 7. quæst. 20. punct. 5. in princ. Bonac. *disp. 6. q. 2. p. 3. in*
princ.

2. Secunda: debet esse in gratia, pro quo suffragium
 satisfactionis offertur. Qui enim in peccato mortali existit,
 indignus est penæ alicuius remissione, vtpote qui dignus est
 qualibet penæ æterna. Deinde hæc satisfactionum communi-
 catio nititur charitati, & diuinæ promissioni, quæ solum in
 fauorem amicorum censetur facta. Præterquam quòd nostra
 opera, etiam si excellentissima, sint condignitatem non ha-
 beant, vt pro peccatore satisfaciatur, bene tamen pro iusto.
 Suar. *disp. 48. sect. 7. n. 3.* Bonac. *disp. 6. q. 2. de suffragio. pun. 3.*
num. 5.

Prædicta satisfactio, vt superius diximus, in thesauro Ec-
 clesiæ reponitur, vel vt aliis placeat, ipsi satisfaciendi, si indiget,
 applicatur: nunquam tamen censenda est referuari in accep-
 tatione diuina, vt applicetur peccatori, cum à peccato resur-
 get: quia huius retentionis nullum adest fundamentum, ne-
 que peccator ea gratia dignus existit, vt bene aduertit Suar. *d.*
sect. 7. n. 4.

Notanter dixi *suffragium satisfactionis*: nam suffragium im-
 petrationis optime potest, & maxime decet peccatoribus ap-
 plicari, vt à peccato media penitentia resurgant.

3. Tertia: remissum esse debet peccatum, pro cuius penæ
 remissione suffragium satisfactionis offertur. Rationi enim
 dissonum est penæ remissionem obtinere perseuerante culpa,
 quæ penæ dignum faciat. Neque vllus iustus potest alteri
 remissionem culpæ venialis immediate obtinere, sed solum
 mereri auxilium, quo se ad culpæ remissionem disponat, sicuti
 notauit Suar. *di. 4. sect. 7. in princip.* Hæc conditio inter fideles
 videntur sæpe deficere: quippe esto, sint in gratia constituti,
 nullumque reatum penæ pro peccatis mortalibus debitum
 habeant; attamen sæpe pluribus venialibus afficiuntur, quo-
 rum reatus solui non potest, nisi culpis prius remissis. Sed in
 animabus purgatorij hæc conditio semper obseruatur: quia
 nullo peccato, etiam veniali, afficiuntur. Nam, etsi aliquibus
 affecti decesserint, in puncto decessionis eorum illis remissio
 conceditur, ideoque suffragio satisfactionis semper capaces
 existunt.

4. Præter prædictas condiciones, nulla alia requiritur:
 nam character baptismalis, quem aliqui postulant, neque ad
 suffragium orationis, vt est euident, neque ad suffragium
 satisfactionis potest esse necessarius. Si enim catechumenus
 applicare valet suam satisfactionem baptizato iusto, cur
 non iustus baptizatus catechumeno? Certè cum hæc applica-
 tio sit quadam propriæ satisfactionis donatio, & catechu-
 menus, siue viuus, siue defunctus in charitate baptizato vni-
 us sit, capax existit illius satisfactionis, qua indiget recipien-
 da. Neque obstat, quòd sacrificij fructus catechumeno non
 applicetur, quia, cum sit beneficium, quòd Christus Dominus
 suæ Ecclesiæ reliquit illi, qui sunt extra Ecclesiam eo frui non
 possunt. Neque item obstat, quòd Ecclesia regulariter non
 fundat orationes pro Catechumenis, vt decidit in Conci-
 lio Bracharenfi 1. canon. 15. ibi: *Placuit, vt Catechumenis sine*
redemptione Baptismi defunctis, neque oblationis sanctæ com-
memoratio, neque psallendi impendatur officium. quia id præ-
 stat, vt significet, esse vnum corpus constans ex membris per
 Sacramentum Baptismi inter se vnitis. Quo non obstante, ali-
 quando pro catechumenis, & iis, qui sunt extra Ecclesiam,
 orat, vt in feria sexta Parasceue.

5. Secundò, non requiritur, vt is, pro quo suffragium satisfac-
 tionis offertur, impotens sit ad satisfaciendum, (tamen si aliqui
 eam conditionem exigant:) quia hæc applicatio satisfactio-
 nis est quædam gratuita donatio, quæ solum exigit volunta-
 tem donantis, & capacitatem in eo, cui facienda est; aliàs si
 hæc impotentia necessaria foret, vix vlli viuenti applicare sa-
 tisfactionem posses, cum rarus sit, qui actibus, saltem internis,
 theologarum, atque moralium virtutum non possit, si velit, sa-
 tisfacere. Item, eadem ratione neque animabus Purgatorij
 posses satisfactionem applicare: nam esto, satisfacere non pos-
 sunt, possunt satisfati, & per satisfactionem debitum compen-
 sare.

6. Tertio, neque opus est specialis acceptatio illius, pro quo
 sacrificium offertur, quia eo ignotante applicari potest, aliàs
 incertum esset nostras satisfactiones defunctis prodesse: si quidem
 incertum est an illas cognoscant, siue viribus naturæ, siue
 per reuelationem, siue per manifestationem Angeli custo-
 dis. Solum enim requiritur non repugnantia, seu habitualis
 voluntas, qua gratum quis habet, quidquid in propriam vtili-
 tatem sibi factum fuerit.

7. Quarto, necessarium non est, vt suffragium animabus
 Purgatorij proficiat, quòd ipse specialem deuotionem, dum vi-
 uerent, circa defunctos habuerint, specialiaque beneficia il-
 lis impenderint, vt requiritur Caieran. *tom. 1. opus. tractat. 16.*
quæst. 5. cui fauet textus in cap. Non estimamus. 13. quæst. 2.
 Quia satis decedendo in gratia prædicta suffragia meruerint,

vti probat Valent. *disp. 11. quæst. 1. circa finem* Suarez *disp. 48*
sect. 6. n. 6.

§. IV.

Expenduntur condiciones requisitæ in offerente
 suffragium, vt vtile sit.

1. Debet suffragium ex intentione formali, vel virtuali, fauen-
 di alius fieri.
2. Opus, quo suffragium intendit, debet esse honestum.
3. Suffragium satisfactionis ab homine existente in gratia proce-
 dere debet, sicuti impetrationis.
4. Qualiter suffragium orationum impensum à ministro Ecclē-
 siæ differat ab eo, quòd impenditur à persona privata.
5. Quando censetur nomine Ecclesiæ orationes fundere.
6. Suffragium satisfactionis ab homine viatore præstandum
 est.
7. Plures censent, executionem legati in testamento relictæ pa-
 nam defuncto remittere.
8. Verius est oppositum.
9. Executione restitutionis in testamento mandate, non alio
 modo, quàm executione legati liberatur defunctus à Pur-
 gatorio.

1. Quatuor condiciones enumerari possunt ex parte suf-
 fragantis, vt suffragium aliis vtile sit. Prima, vt inten-
 tionem habeat formalem, vel virtualem pro aliis suffragium
 offerendi. Sic D. Thom. in 4. *dist. 45. quæst. 2. art. 4. qq. 1.* Palu-
 dan. *quæst. 2. art. 2.* Suar. aliis relatis *disp. 48. sect. 8. nu. 22.* Em-
 manuel Sà verbo *Indulgentia, in addit. in fine.* Bonac. *disp. 6. q.*
1. de suffrag. part. 2. Nam seclusa hæc intentio opus tuum est,
 ac proinde vt alteri proprium fiat, donatio interuenire debet,
 quæ fieri non potest abque voluntate. Illa verò posita, si suf-
 fragium satisfactionis multis aqua intentione applicas, omni-
 bus prodest, minus singulis, quàm si pro singulis offeres:
 quia finitum inter plures diuinum minus singulis competit.
 Si autem vni tantum suffragium satisfactionis offeras, illi
 tantum proderit, si capax existit, sin minus thesauro Ecclesiæ
 reponitur. Quòd si de suffragio impetrationis directè loqua-
 mur eandem intentionem habere debes impetrandi postula-
 tum iis, in quorum fauorem preces fundis: illæ autem preces
 pro pluribus oblate, nisi pro singulis distinctè fiant, ex se non
 sunt ita impetratoriæ, sicuti cum pro singulis offeruntur, tamen
 etsi ex benignitate Dei, in qua præcipue impetratio fundatur,
 sæpe pro omnibus aquè proficiat, ac si pro singulis essent obla-
 tæ: in quo suffragium impetrationis maxime à suffragio sa-
 tisfactionis differt. Notanter dixi, *impetrationis directæ*: nam
 indirectè impetratio, quæ consistit in executione boni ope-
 ris, ratione cuius Deus mouet amicos, & cognatis operan-
 tis benefacere, tamen ipse operans recordatus illorum non
 fuerit, neque pro ipsiis aliquid postulauerit, specialem inten-
 tionem non requirit.

2. Secunda conditio est, vt opus, quò alteri suffragari ve-
 lis, bonum sit, & honestum, aliàs si Deo displicet, nec sa-
 tisfactorium esse potest, nec impetratorium, vt ex omnium
 sententia tradit Suarez *di. 4. disputat. 48. section. 2. numer. 10.*
 Solum aduerto, esse aliqua opera, quæ fieri possunt medio
 interuencio, tanquam instrumento, vt elemosyna concessa
 per famulum: hæc enim ex iniquitate instrumenti non vi-
 tiantur; sed eorum honestas, & valor ex voluntate domini
 imperantis elemosynam fieri desumendus est: quia imper-
 ans verè, & propriè elemosynam tribuit illi, quæ est causa
 principalis.

3. Tertia, vt suffragium satisfactionis ab homine grato
 procedat: opera enim in peccato existentis nec meritum, nec
 satisfactionem habent, nec digna sunt, vt à Deo in remissio-
 nem penæ, siue alienæ, siue propriæ acceptentur. Suffragium
 verò impetrationis, licet ex se parum efficax in peccatore esse
 potest: sæpe enim Deus ob bona opera peccatoris, & ipsi,
 & aliis plura beneficia impendit; quia hæc impetratio, quæ
 solum de congruo est, non dignitati operis, sed benignitati
 Dei nititur.

4. Hinc oritur difficultas, qualiter suffragium orationum,
 quæ in persona Ecclesiæ ab iniquo ministro offertur, differat
 à prædicto? Et quidem si de suffragio satisfactionis loquamur,
 nulla est differentia, quippe nulla satisfactio in illis orationibus
 reperitur: quia, cum illæ orationes non sint penales, & afflicti-
 uæ, Ecclesiæ, quatenus talis est satisfactoria esse non possunt. At
 bene esse possunt impetratoriæ: quia ad impetrationem nihil
 aliud exigitur, quàm significatio voluntatis, & desiderij: quòd
 optime fieri potest, tamen si per quem significatur, iniquus
 sit: differat tamen hæc impetratio ab ea, quam iniquus mini-
 ster, vt priuata persona præstat: quia nitor operi non solum
 bono, & honesto: sed factò ab Ecclesiâ, quæ Deo maxime pla-
 cet, & grata est: cuius placito non obest ministri iniquitas: at
 impetratio, quæ fit ab iniquo ministro, vt à singulari persona, hæc

hanc qualitatem non habet, ideoque ex se longè minus effi-
cax est ad imperandum. Differentia verò, quò Suarez disp.
48. sect. 8. n. 8. assignat, nempe, orationes Ecclesie ob eius fan-
ctiorem imperare infallibiliter aliquam pœnam remissionem
vel applicando Christi satisfactionem, vel imperando, ut ipse
eam applicet; quam infallibilitatem non habent orationes
privatæ personæ: mihi non probatur: quippe Ecclesia impera-
re non potest à Deo gratuitam pœnam remissionem, sed solu-
tione facta, ut ex sententia ipsius Suarez supra firmatum reli-
quimus: neque etiam illi datum est, infallibiliter applicare
Christi satisfactionem mediis orationibus, aliàs esset oratio-
nibus Ecclesie concessa indulgentia. Imperare verò à Chri-
sto, ut ipsam satisfactionem applicet, magis dubium est: nam
est id facere possit ex absoluta potentia: credendum est nun-
quam facere, postquam Ecclesia thesaurum suæ satisfactionis
dispensandum reliquit. Restat ergo, ut solum differat impera-
tio Ecclesie, etiam per iniquum ministrum, ab imperatione
cuiusvis personæ singularis in excellentia, & dignitate, tum
operis, tum operantis, ob quæ longè efficacior est ad excitan-
dum Deum, & movendum ut postulata concedat.

5. Quòd si roges, quando censetur nomine Ecclesie sus-
fragium offerre, quando nomine tantum proprio? Respon-
det Nauart. tractat. de orat. cap. 20. numer. 40. te, siue Cleri-
cum, siue laicum nomine Ecclesie suffragium offerre, quo-
tius orationibus ab Ecclesia institutis veris ad orandum: Ec-
clesia enim has orationes videtur instituisse, ut nomine ipsius
à Deo beneficia fideles impetrent. Quæ enim in hac institu-
tione repugnantia adest? aut quod inconueniens fingi potest?
Certe nullum. Ergo asserenda est, præcipue cum & singulis si-
delibus, & Ecclesie conueniatur: quippe hac via, facilis, & cele-
ritus Deus postulata concedet. Verum, esto, hæc sententia pia,
& probabilis sit, probabiliorem existimo, quæ asserit suffragi-
um nomine Ecclesie defumendum esse, non ex oratione, & præci-
bus, sed ex modo, quo funditur. Quia verisimile non est, Ec-
clesiam instituisse quamlibet orationem, ut nomine ipsius qui-
bet fidelis ea vteretur, cum non omnes sint Clerici, vel Reli-
giosi: atque adeò nec ministris Ecclesie: sed orationes insti-
tuit, ut docerentur fideles à Deo postulare, sicuti Christus
orationem Dominicam instituit, non ut nomine ipsius Patrem
oramus, sed ut nos doceret, quomodo nomine proprio oran-
dum nobis est. Quare ea oratio nomine Ecclesie fit, quæ fit ex
præcepto ipsius Ecclesie, illiusque ordinatione. Non enim in-
telligitur, te nomine alterius operari posse, quin alter tibi vices
suas committat, specialiterque designet. Atque ita docent Suar.
disp. 48. de suffrag. sect. 8. n. 9. Bonac. disp. 6. quaest. 2. p. 2. n. 7.
6. Quarta, debet præstari suffragium, si satisfactio sit ab
homine viatore: nam extra hanc vitam nec locus est satisfac-
tionis, nec meriti, iuxta illud Ioan. 9. venit nox, quando nemo
potest operari. Ideò que Paul. ad Galat. 6. monet, ut dum tempus
habemus, id est, dum sumus in hac vita operemur bonum: tem-
poris enim suo metemus illud. Dixi, si satisfactio sit: nam
suffragio imperationis dubium non est posse Beatos, imò &
animas in Purgatorio existentes viuis fidelibus prodesse: et-
tenim illorum precibus plura nobis beneficia pissimum Deus
concedit.

7. Hinc decidenda est quæstio, qualiter executio pij lega-
ti in testamento relicti defuncto existentis in Purgatorio
prodesse possit? Non enim defuncti Doctores, qui sentiant, virtu-
te illius pœnam illi remitti, eò quòd defunctus non per volun-
tatem, quam de præsentis habet, sed per voluntatem, quam in
vita habuit, illius est causa: quod videtur sufficiens, ut opus
illud satisfactorium nouiter sit. Aliàs omnes fideles legata in
testamento relinquentes grauius deciperent, cum credant,
ea legata ad remissionem pœnarum illis fore profutura, & ex
hac intentione ea relinquunt: & executores testamentorum
omittentes executionem, nullam defuncto iniuriam irroga-
rent, si nullo fructu eum priuant: quod dici non potest, cum
expressè Concil. Valense eos necatores appelleret, & excommu-
nicatione feriendis decerneret, in c. Qui obligatione. 2. 13. q. 2. Ergo
asserendum est, executionem legatorum defunctis prodesse,
ut citius à Purgatorio liberentur: quod fieri non potest, nisi
exhibendo satisfactionem, qua pœna remittitur. Atque ita do-
cere videntur D. Th. in 4. dist. 43. q. 2. art. 1. questiuinc. 3. Palud.
art. 1. concl. 3. §. 5. Bonac. art. 2. q. 2. Soto q. 2. art. 1. concl. 4. Nau.
de orat. cap. 19. n. 59. expressius Supplement. Gab. d. dist. 43. q. 2.
art. 2. & leg. 56. in can.

8. Nichilominus verius censo cum Suar. disp. 48. sect. 8. n. 18.
executionem legati pij, quatenus est effectus voluntatis de-
functi, nullatenus satisfactorium esse, neque ob illam ali-
quam pœnam debite remissionem immediate fieri, tamen si plu-
ribus aliis modis defuncto proficit. Priorem partem mihi per-
suadet: quia ea executio non procedit à voluntate defuncti
humano modo, siquidem eam eo tempore impedire non po-
test. Non igitur potest esse satisfactoria: hac enim ratione, si
famulo imperes elemosinam largiri, & tempore, quo famu-
lus elargitur, sensibus destitutus sis, nullam ex illa satisfactio-
nem obtines, præter eam, quam obtinuisti, imperando elemo-
sinam futuri: nam comparatione tui ea executio non est

Kerd. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

opus humanum, & voluntarium. At defunctus esto, volun-
tatem, & intellectum habeat, nullatenus in testamenti exe-
cutionem influit, sed respectu executionis se habet, ac si dor-
miret: ergo executioni nullam satisfactionem concedere po-
test. Præterea defunctus est extra viam, hoc est, extra statum
merendi, & satisfaciendi, sibi, & alteri. Si autem ea exe-
cutio satisfactoria esset, ut ab ipso defuncto fuit imperata,
verum esset dicere, defunctum satisfacere posse: cur ergo
non poterit denuò mereri? Non enim ad meritum plures
conditiones, quàm ad satisfactionem expostulantur. Qua-
propter condentes testamentum summopere aduertere de-
bent, ut sint in gratia, cum ea legata relinquunt: siquidem
tota satisfactio, sicut & meritum, in legatione perficitur.
Quòd si tempore legationis in peccato existant, debent
sublato peccato voluntatem confirmare, aliàs nullam ex
legatione satisfactionem, sicuti nec meritum obtinebunt.
Secunda pars conclusionis, scilicet, multis aliis modis exe-
cutionem testamenti defuncto prodesse, facile probatur. Pri-
mò, poterat prodesse ad remissionem pœnæ, si ipse exe-
cutor in gratia existens eam executionem, quod est opus
pium, honestum, & de iustitia debitum, ac proinde merito-
rium, & satisfactorium, defuncto vellet applicare. Secundo,
ob illam executionem non solum ut procedat ab exequente;
sed ut est effectus voluntatis defuncti, moueri Deus potest;
tum ad excitandos fideles, ut pro tali defuncto satisfactionem
aliquam exhibeant; tum ad concessionem alicuius gaudij, &
conolationis, tum ad minorandum pœnarum tempus, tamen si
pœna intensior fiat. Tertio, virtute illius executionis excitan-
tur legata recipientes, ad orationes fundendas pro defunctis,
non à que satisfactio illis applicandas, ob quæ, & alia com-
moda merito Concilium Valense negligentes executores,
pauperum necatores appellat. Neque ratio opposita aliquid
amplius probat. Neque D. Thom. aliique plures Doctores nobis
contrarij sunt, cum ipsi tantum dicant, executionem testa-
menti defunctis prodesse, ut citius liberentur: quod optime
intelligi potest de mediata remissione, non de immediata,
quatenus effectus est voluntatis defuncti.

9. Secundo deciditur, an ob restitutionem in testamento
relictam, & executionem mandatum citius defunctus liberetur
à Purgatorio, vel ob eius omissionem citius defunctus liberetur
à Purgatorio, vel ob eius omissionem citius defunctus liberetur
à Purgatorio? Et breuiter respondeo, ob executionem restitutionis non posse alio
modo citius liberari, quam liberatur executione cuiusvis lega-
ti pij: illis tamen modis manifestum est liberari posse, ideo-
que per accidens ob omissionem restitutionem detineri in Pu-
gatorio potest: quia non prestat id, quo Deus moueri
solet ad excitandos animos fidelium, ut in fauorem defun-
cti restituens nouas satisfactioes exhibeant. Per se autem
detineri in Purgatorio non potest ob omissionem restitutionem:
nam, cum ipse defunctus in ea omissionem culpabilis non exi-
stat, licet tempore vitæ fuerit, ob eam puniri non potest. Qua-
re, si reatum debitum tempore mortis habitum sufficienter
soluit, ad cælum euolabit, sicut aduertit Suarez disp. 48. sect. 8
n. 19.

PUNCTVM II.

De nomine, & natura Indulgentiarum,

1. Indulgentia unde dicatur.
2. Eius definitio.
3. Remissa culpa plerumque restat aliqua pœna luenda.
4. Datur in Ecclesia thesaurus, seu cumulus satisfactorum
Christi, & Sanctorum.
5. Hic thesaurus in acceptatione diuina existit.
6. Reliquis Ecclesie Christus potestatem distribuendi prædi-
ctum thesaurum.
7. Explicatur definitio Indulgentiæ.
8. Vtus concedendi indulgentias est antiquissimus.
9. Non est actus Ordinis, neque Ordinem requirit.
10. Est tamen iurisdictionis actus.
11. Negant plures, absolutionis actum in concessione indulgen-
tiarum concedi.
12. Vera est supradicta sententia in comparatione defunctorum
secus viuorum.
13. Actus iurisdictionis, qui indulgentiarum concessione exercet-
tur, voluntarius est, non coactiuus.
14. Concedens Indulgentias eas lucrari potest.

1. **T** Amethi Latini Interpretes sæpius nomen indulgentiæ
pro molli permissione, & rationi non satis consentanea
vsurparunt, ut constat ex illo Quintil. l. 1. c. 3. Molli illa educa-
tio, quam indulgentiam vocamus, meros omnes & mentis, &
corporis frangit. Attamen Concilia, & Patres Ecclesie Indul-
gentiam appellauerunt, iustam, & liberalem debiti remissionem,
iuxta textum in c. Quod autem, de pœnit. & remiss. &c. Indul-
gentia. eod. tit. in 6. & cap. Si quem, §. indulgentia 2. q. 3. & leg. 1.
tit. 33. part. 7. & Extrarag. Vnigenitus de pœnit. & remiss.

R 2 2. Sumptu